

Concept - prestatieafspraken 2013 Bibliotheek aan den IJssel

Aanleiding

Op 14 december 2010 heeft de gemeenteraad besloten tot een bezuiniging van € 300.000 op de subsidie aan de Bibliotheek aan den IJssel (hierna: bibliotheek), ingaande 2013.

De bezuiniging, alsmede diverse andere trends en ontwikkelingen, zoals de opkomst van e-books en luisterboeken, de vergrijzing en een teruglopend bereik en gebruik hebben geleid tot een nieuw meerjarenbeleidsplan 2013 - 2015, dat op respectievelijk 2 oktober 2012 en 9 oktober 2012 aan uw college en de raad is gepresenteerd. De bezuiniging noopt tot herijking van bestaande prestatieafspraken tussen de gemeente en de bibliotheek. Naar aanleiding van de presentatie op 9 oktober aan de raad is afgesproken de raad te consulteren alvorens de prestatieafspraken 2013 definitief vast te stellen.

In deze notitie treft u het voorstel met de concept-prestatieafspraken voor 2013 aan. Leidend voor de prestatieafspraken zijn de gemeentelijke visie op de kerntaken van de bibliotheek alsmede de gemeentelijke wensen ten aanzien van de kwaliteit, spreiding en bereikbaarheid voor Capellenaren. Tijdens de raadsvergadering van 14 december 2010 is tevens de motie van de Christen Unie "Bezuinigingen bibliotheek niet ten koste van Nevenvestigingen" met ruime meerderheid aangenomen. Deze motie is in belangrijke mate richtinggevend geweest voor het Meerjarenbeleidsplan 2013-2015 van de bibliotheek en het daar uit voortvloeiend jaarplan 2013. De bibliotheek heeft niet langer de ontmoetingsfunctie als kerntaak en focust op de kerntaken lezen, leren en informeren, met als primaire doelgroepen jeugd, senioren en laaggeletterden.

Meerjarenbeleidsplan 2013 – 2015

In het meerjarenbeleidsplan staan de doelstellingen van de bibliotheek geformuleerd:

1. een toekomstbestendige bibliotheek zijn, met efficiëntere opslag, distributie en logistiek, en focus op dienstverlening aan het onderwijs en kwetsbare groepen;
2. alle inwoners hebben toegang tot (een nieuwe vorm van) de bibliotheek, fysiek en/of digitaal;
3. een nieuwe invulling van bibliotheekwerk, dat voorziet in daling van de kosten om de bibliotheekfunctie en instandhouding van de kernfuncties 'lezen, leren en informeren';
4. intensieve samenwerking in de regio.

Om deze doelen te bereiken, heeft de bibliotheek vier strategische speerpunten voor 2013 - 2015:

1. fysieke en digitale herkenbaarheid en bereikbaarheid;
2. leesbevordering en mediawijsheid;
3. ondernemende netwerkpartner;
4. intensieve samenwerking in en met de regio.

Ad 1. Conform de aangenomen motie van de Christen Unie, blijft de bibliotheekfunctie ook in fysieke vorm behouden. Daarom worden in de wijken, te beginnen in Schollemaar en 's Gravenland, servicepunten ontwikkeld, bestaande uit een jeugdbibliotheek (0 – 12 jaar) en met een speerpuntcollectie van 500 banden voor de doelgroep 55 jaar en ouder. De servicepunten zijn twee dagdelen geopend met een medewerker van de bibliotheek, mogelijk aangevuld door openstelling met vrijwilligers. Alle pashouders uit de wijk kunnen hier boeken terugbrengen en gereserveerde boeken afhalen.

Daarnaast is de bibliotheek 24 uur per dag digitaal open via de website, wordt het concept digitale bibliotheek de komende jaren verder ontwikkeld, komen er diverse bibliotheken op school (waarbij scholen worden opgeleid en ondersteund om uiteindelijk zoveel mogelijk zelf een bibliotheek op school te runnen) en start in 2013 een pilot zelfbedieningsbibliotheek. De pilot houdt in dat de centrumvestiging tussen 10.00 en 13.00 uur – tegelijk met de openingstijden van de leeszaal - geopend zal zijn voor lenen en inleveren, zonder dat er medewerkers voor inlichtingendienstverlening beschikbaar zijn. Deze extra openstelling voor lenen en inleveren gedurende de ochtenduren levert gedurende de pilot-periode 12 extra openingsuren op ten opzichte van het huidige aantal openingsuren van de centrumvestiging.

Ad 2. De bibliotheek richt zich komende jaren in het bijzonder op de doelgroepen kinderen, jongeren (met name VMBO-leerlingen), senioren en laaggeletterden. Dit vertaalt zich met name in activiteiten op het gebied van leesbevordering, leesplezier en preventie van laaggeletterdheid bij kinderen en op vergroten van mediawijsheid van senioren en kinderen. De focus op deze kwetsbare doelgroepen sluit aan bij het gemeentebeleid.

Ad 3. De bibliotheek is een belangrijke samenwerkingspartner in de lokale gemeenschap en levert een bijdrage aan een samenhangende sociaal-culturele infrastructuur. De bibliotheek werkt nauw samen met het basisonderwijs en andere partners en gaat komende jaren op zoek naar allianties met (nieuwe) partners die aansluiten op de doelstellingen van de bibliotheek. Dit strategische doel van de bibliotheek sluit aan bij uw Collegewerkprogramma, waarin het versterken van de verbindingen tussen diverse welzijnsorganisaties in de gemeente als doelstelling is opgenomen.

Ad 4. De bibliotheek maakt onderdeel uit van het regioconvenant Rijnmond, waarin is uitgesproken dat meerdere bibliotheken intensief met elkaar willen samenwerken. Met name met de bibliotheek Rotterdam begint de samenwerking concrete vormen aan te nemen; Naar verwachting ligt er in december 2012 een intentieverklaring van beide bibliotheken om tot nadere samenwerking te komen op het gebied van ondersteuning (P&O en financiën) en inhoudelijke taken (media en educatie). Samenwerking kan leiden tot zowel kostenreductie door het samenvoegen van taken in de backoffice, als tot een verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening, door het bundelen van kennis en expertise. Uw wethouder cultuur ondersteunt de bibliotheek hierbij door samenwerking tussen regionale bibliotheken geregeld bestuurlijk bij de diverse buurgemeenten te agenderen.

Jaarplan 2013

Het meerjarenbeleidsplan geeft aan waar de bibliotheek in 2015 wil staan. Op uw verzoek heeft de bibliotheek tevens een jaarplan 2013 opgesteld.

Speerpunten voor 2013 zijn:

- realisatie twee servicepunten (in Schollevaar en 's-Gravenland);
- pashouders in beide wijken kunnen zonder extra kosten hun standaardpas (€ 40,-) omzetten in een all-in ledenpas (t.w.v. € 65), zodat men gratis kan reserveren en 4 weken kan verlengen in plaats van 1 week en gratis passen voor kinderen en partners;
- verruiming openingstijden centrumvestiging (van 10.00 – 13.00);
- realisatie 2 nieuwe locaties Bibliotheek op School;
- jeugd t/m 15 jaar kan met uitzondering van inschrijfkosten, weer gratis lid worden;
- uitbreiding Boek aan huis service als commerciële activiteit voor alle klanten. Dit blijft gratis voor mensen die niet in staat zijn fysiek naar de bibliotheek te komen;
- organiseren activiteiten in kader mediawijsheid voor ouderen in samenwerking met Seniorweb;
- intensivering samenwerking met andere bibliotheken in de regio, met name Rotterdam;
- inzet specialist jongeren (VMBO) en volwasseneducatie.

Concept - prestatieafspraken 2013

Voortvloeiend uit de bezuinigingen, de eerdergenoemde motie en de uitwerking hiervan in het nieuwe beleidsplan van de bibliotheek, zijn nieuwe (concept-)prestatieafspraken met de bibliotheek gemaakt. Deze afspraken hebben betrekking op de gewenste kwaliteit, bereikbaarheid en fysieke aanwezigheid in de wijk, samenwerking met andere bibliotheken en speciale focus op bijzondere doelgroepen.

Kernactiviteiten

De kernactiviteiten van de bibliotheek zijn in 2013 gericht op

1. lezen
2. leren
3. informeren

Ten opzichte van 2012 zijn activiteiten op het gebied van cultuur en ontmoeting en debat komen te vervallen als kernactiviteiten. In 2013 worden dan ook geen prestaties meer gevraagd ten aanzien van de ontmoetingsfunctie, collectievorming op cultureel en artistiek gebied en themacollecties. Wel worden bezoekersaantallen blijvend getoetst in verband met de fysieke bereikbaarheid van de centrumvestiging en servicepunten.

Concept – prestatieafspraken 2013

1. De collectie (grafisch en digitaal) sluit aan op de specifieke behoeften en belangstelling van de Capelse bevolking, gebaseerd op metingen van het gebruik van leden (in aard en frequentie) en geprioriteerde doelgroepen (jeugd, senioren en laaggeletterden);
2. De collectie biedt een voor jeugd en jongeren – van 0 tot 16 jaar – doorlopende leeslijn;
3. De bibliotheek is via internet 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar;
4. De bibliotheek organiseert ten minste 10 leesbevorderende activiteiten en/of cursussen op leesbevordering en mediawijsheid voor kinderen, laaggeletterden en senioren in samenwerking met partnerorganisaties;
5. De bibliotheek zoekt aantoonbaar regionale samenwerking ten behoeve van het bereiken van schaalvoordelen;
6. In 's Gravenland en Schollevar worden servicepunten ontwikkeld voor die doelgroepen die minder makkelijk in staat zijn om naar de bibliotheekvestiging in het centrum te komen.
7. De bibliotheek realiseert in 2013 ten minste twee nieuwe Bibliotheken op School. In totaal zijn er in 2013 ten minste zeven Bibliotheken op school, waarvan twee openbaar voor alle Capelse kinderen.
8. De bibliotheek breidt in 2013 de bezorgdienst uit ten behoeve van mensen met een fysieke beperking die aantoonbaar niet in staat zijn om naar de bibliotheek te komen.

Kengetallen:

• Passen volwassenen vanaf 18 jaar, inclusief All-in pas en partnerpas	4.000*
• Jeugdpassen tot en met 17 jaar	4.000*
• Totaal aantal uitgeleende boeken per gebruiker	25
• Aantal uitleningen (inclusief verlengingen internet)	240.000*
• Minimum aantal openingsuren (totaal CV + servicepunten)	34**
• Gebruik van website (aantal hits)	100.000
• Waardering Bibliotheek (Bewonersenquête 2013)	7.3
• Aantal bezoeken van de bibliotheek	160.000

*) Dit zijn voorzichtige ramingen, omdat de effecten van de bezuiniging niet volledig zijn in te schatten.

**) Dit betreft het minimum aantal uren openstelling met professionele bibliotheekmedewerkers. In 2013 wordt aanvullend hierop gezocht naar een nieuwe balans in openingsuren, met een pilot openstelling Centrumvestiging tijdens ochtenduren zonder extra personeel en extra openstelling servicepunten met vrijwilligers.

Als bijlage treft u de conceptbeschikking 2013 aan.

Financieel kader:

Voor de uitvoering van de bibliotheekfunctie conform bovenstaande prestatieafspraken is in 2013 €925.950,- aan gemeentelijke subsidie beschikbaar.

Advies om te beslissen

1. Kennis te nemen van de concept - prestatieafspraken 2013 Bibliotheek aan den IJssel;
2. kennis te nemen van het meerjarenbeleidsplan 2013 – 2015 van de Bibliotheek aan den IJssel;
3. in principe de prestatieafspraken 2013 vast te stellen;
4. de prestatieafspraken ter consultatie aan de raad voor te leggen;
5. Na consultatie van de raad een definitief besluit te nemen over de prestatieafspraken 2013.